

Program praktyk pedagogicznych podnoszących jakość kształcenia w zawodzie nauczyciela

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi | 90-542 Łódź | ul. Żeromskiego 115 | Tel./Fax 42 630 30 72 w. 42 | e-mail: projekt.praktyka@wsp.lodz.pl | www.praktyki-pedagogiczne.pl

Program Praktyk Pedagogicznych

Program Praktyk Pedagogicznych

opracowany w ramach projektu:

Praktyka na miarę szyta. Program praktyk pedagogicznych

podnoszących jakość kształcenia w zawodzie nauczyciela

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁÓDZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Program praktyk pedagogicznych podnoszących jakość kształcenia w zawodzie nauczyciela

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi | 90-542 Łódź | ul. Żeromskiego 115 | Tel./Fax 42 630 30 72 w. 42 | e-mail: projekt.praktyka@wsp.lodz.pl | www.praktyki-pedagogiczne.pl

Program opracowany przez:

Będzińska-Wosik Bożena

Bułacińska Małgorzata

Kierzkowska Małgorzata

Śliwerski Andrzej

Na podstawie wstępnej wersji przygotowanej przez:

Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych sp. z o.o. w Łodzi

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Spis treści	3
Wstęp.....	4
1. Istota praktyk pedagogicznych oraz ich podstawa prawna	4
2. Wymiar czasowy programu praktyk pedagogicznych	4
3. Cele praktyk i związane z nimi zadania praktykanta	7
4. Kryteria oceny praktykanta	11
5. Zadania WSP w Łodzi.....	15
5.1. Zadania WSP przed rozpoczęciem praktyki w placówce:.....	15
5.2. Zadania WSP w trakcie odbywania praktyk:.....	16
5.3. Zadania WSP po zakończeniu praktyk	17
6. Zadania opiekuna praktyk w placówce oświatowej.....	17
7. Warunki zaliczenia praktyk	20
8. Dokumentacja praktyk pedagogicznych	21
9. Sytuacje problemowe	22
Spis tabel	25
Załączniki	26

Wstęp

Program Praktyk Pedagogicznych został opracowany dla Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi w ramach projektu *Praktyka na miarę szyta. Program praktyk pedagogicznych podnoszących jakość kształcenia w zawodzie nauczyciela*, współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny (Priorytet III *Wysoka jakość systemu oświaty*, Działanie 3.3. *Poprawa jakości kształcenia*, Poddziałanie 3.3.2. *Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty konkursowe*).

1. Istota praktyk pedagogicznych oraz ich podstawa prawna

Praktyki pedagogiczne stanowią niezbędny element studiów, których ukończenie gwarantuje nabycie uprawnień do pracy w zawodzie nauczyciela.

Praktyki pedagogiczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej są zgodne z najnowszymi rozporządzeniami ministerialnymi, co gwarantuje każdemu absolwentowi prawo do wykonywania zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. To oznacza, że program praktyk uwzględnia zarówno Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 (załącznik 78) w sprawie standardów kształcenia (Dz. U. 2007 nr 164 poz. 1166) jak i Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. 2009 nr 50 poz. 400). Z obu tych regulacji wynika, że absolwent kierunku Zintegrowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna powinien ukończyć 8 tygodni praktyk pedagogicznych w zakresie co najmniej 180 godzin.

2. Wymiar czasowy programu praktyk pedagogicznych

Studenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej na kierunku pedagogika (o specjalności zintegrowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna) odbędą łącznie 180 obowiązkowych godzin dydaktycznych praktyk w przedszkolach i szkołach.

- I praktyka – obserwacyjna z elementami praktyki asystenckiej – po I roku studiów pedagogicznych- 80 godz. dydaktycznych od 01.09-30.11.2011 r.
- II praktyka – połączona z samodzielnym prowadzeniem zajęć – na II roku studiów pedagogicznych-100 godz. dydaktycznych od 01.02.2012-30.06.2012 r.

Zaleca się pozostawienie w programie praktyk praktyki obserwacyjnej, aby studenci mogli zapoznać się z funkcjonowaniem placówek oświatowych i jej wychowanków, zanim zaczną własne zajęcia. Jeśli studenci mają za zadanie stosowanie indywidualizacji nauczania, dostosowanie nauczania do specjalnych potrzeb dzieci/uczniów, motywowanie wychowanków, muszą najpierw przyjrzeć się zachowaniom i możliwościom dzieci, a także prawidłowościom rozwoju, o których pozyskali wcześniej wiedzę teoretyczną.

Sugeruje się, aby praktyka po I roku odbywała się w przedszkolu i szkole (choć dopuszcza się możliwość wyboru jednego rodzaju placówki). Podczas II praktyki obowiązkowy jest podział na przedszkole i szkołę, tak aby studenci mogli poznać każdy typ placówki oświatowej. Pomoże im to zorientować się, w jakiej placówce chcieliby podjąć pracę w przyszłości oraz z jaką grupą wiekową (dziećmi w wieku przedszkolnym bądź z dziećmi w wieku 7–9 lat). Ma to niebagatelne znaczenie, gdyż metody pracy z dziećmi znacząco różnią się w zależności od ich wieku i poziomu rozwoju, inaczej również nawiązuje się kontakty z dziećmi przedszkolnymi i starszymi.

Rozkład godzin praktyki:

Praktyka I – obserwacyjna z elementami praktyki asystenckiej (po I roku studiów)

– **80 godzin dydaktycznych** na co składa się:

- **40 godzin praktyk w przedszkolu** (dwa tygodnie), w tym:
 - 20 godzin obserwacji ukierunkowanej,
 - 20 godzin praktyki asystenckiej.

- **40 godzin praktyk w szkole podstawowej (dwa tygodnie), w tym:**
 - 20 godzin obserwacji ukierunkowanej,
 - 20 godzin praktyki asystenckiej.

- **Lub (dla studentów wybierających jeden typ placówki) 80 godzin w przedszkolu lub szkole (cztery tygodnie), w tym:**
 - **40 godzin** obserwacji ukierunkowanej
 - **40 godzin** praktyki asystenckiej

Praktyka II – połączona z samodzielnym prowadzeniem zajęć (na II roku studiów)

– **100 godzin dydaktycznych**, które obejmują **50 godzin praktyk w przedszkolu**

oraz **50 godzin w szkole podstawowej**.

Na 50 godzin praktyk w placówce składa się:

- 5 godzin na zapoznanie się z dokumentacją placówki, zadaniami nauczyciela, instruktaż stanowiskowy
- 10 godzin obserwacji, które mogą być połączone z asystowaniem w zajęciach,
- 25 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć,
- 5 godzin na współpracę z nauczycielami, dyrektorem, pedagogiem, psychologiem oraz pracownikami nie pedagogicznymi
- 5 godziny na własną inicjatywę studenta.

Program przewiduje również godziny przeznaczone na **współpracę z pedagogiem/psychologiem** pracującym w placówce, który może rozszerzyć wiedzę studentów na temat sytuacji danego dziecka z grupy czy klasy, trudności wychowawczych w danej placówce oświatowej, a także na temat rozwiązywania konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem, zasad

komunikacji interpersonalnej. Są to zagadnienia, w których zgłębianiu pomoże również opiekun praktyk, lecz najbardziej pomocne może okazać się wsparcie specjalisty.

3. Cele praktyk i związane z nimi zadania praktykanta

Podstawowym i głównym celem praktyk jest przygotowanie młodego człowieka do **wykonywania zawodu nauczyciela** poprzez zapewnienie mu możliwości nabycia praktycznych umiejętności, poznania przyszłego środowiska pracy oraz sprawdzenia się w działaniu.

Tabela 1. Cele praktyk i związane z nimi zadania praktykanta

Cele	Zadania do wykonania
Kształcenie umiejętności zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówce oświatowej	odbycie instruktażu stanowiskowego bhp pierwszego dnia praktyk pedagogicznych,
	zapoznanie z aktami prawnymi dotyczącymi zagadnień bhp w szkole i przedszkolu
	zapoznanie ze stosownymi regulaminami porządkowymi obowiązującymi w placówce,
	uczestniczenie wraz z opiekunem w dyżurach nauczycielskich,
Kształtowanie nawyków stosowania prawa oświatowego w codziennej pracy nauczyciela	zapoznanie ze statutem placówki, planami wychowawczymi, planami pracy szkoły/ przedszkola,
	analiza podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz programu kształcenia,
	zapoznanie z Przedmiotowymi zasadami oceniania/przedszkolnymi planami miesięcznymi
Kształcenie umiejętności prawidłowego prowadzenia dokumentacji związanej z realizowaniem obowiązków nauczyciela i studenta odbywającego praktyki	* prawidłowe dokumentowanie pracy nauczyciela poprzez bieżące zapisy w dzienniku zajęć lekcyjnych, dzienniku zajęć pozalekcyjnych, kartach ocen, arkuszach ocen itp
	* konstruowanie konspektów prowadzonych przez siebie zajęć

	uzupełnianie dzienniczka praktyk, arkuszy zajęć obserwowanych itp.
Kształcenie umiejętności analizowania obserwowanych zajęć pod względem merytorycznym i metodycznym oraz omawiania lekcji	obserwacja zajęć opiekuna praktyk bądź innego nauczyciela placówki,
	asystowanie w zajęciach opiekuna praktyk
	omówienie z opiekunem praktyk zajęć obserwowanych i asystowanych
	omówienie z opiekunem praktyk zadań stojących przed nauczycielem, poznanie roli nauczyciela i koniecznych w jego pracy kompetencji
Kształcenie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych	* tworzenie konspektów własnych zajęć
	* samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie zatwierdzonego przez opiekuna praktyk konspektu
	przygotowywanie pomocy dydaktycznych, np. wierszy, piosenek, bajek, zabaw i gier dydaktycznych itp.
	* stosowanie różnorodnych metod i technik nauczania (zwrócenie szczególnej uwagi na metody aktywizujące)
	posługiwanie się językiem jasnym i zrozumiałym dla dzieci
	ocena uczniowskich postępów w nauce, sprawdzanie wiedzy i umiejętności dzieci
Nabycie umiejętności autorefleksji i oceny własnych umiejętności	omawianie z opiekunem praktyk prowadzonych zajęć
	analiza własnych zachowań oraz informacji zwrotnej pochodzącej od opiekuna praktyk
Doskonalenie umiejętności wychowawczych	obserwacja dzieci w placówce
	udział w pracy wychowawczej nauczyciela
	nawiązanie życzliwych relacji z dziećmi
	zapoznanie się z zadaniami pedagoga/psychologa w placówce, obserwacja wybranych zajęć specjalistycznych
	motywowanie dzieci do udziału w zajęciach
Kształcenie umiejętności współpracy z rodzicami dzieci/uczniów	obserwacja zebrania rodzicielskiego
	*** asystowanie w rozmowach z rodzicami uczniów
Doskonalenie umiejętności wykorzystania technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu	wykorzystywanie komputera na zajęciach z dziećmi oraz podczas przygotowania się do zajęć i ich dokumentowania

	wykorzystywanie platform edukacyjnych, baz bibliotek internetowych, e-booków w czasie przygotowywania się do zajęć
	** poznanie zagrożeń związanych z technologią informacyjną i sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom w placówce oświatowej
Wdrożenie do stosowania zasad etyki zawodowej	poznanie zasad etyki zawodowej
Inicjatywa własna studenta	* wykazanie własnej inicjatywy, aktywne włączenie się w działania placówki

* - student nie musi podejmować tego zadania w ramach swojej pierwszej praktyki pedagogicznej

** - nie dotyczy placówek przedszkolnych

*** - dyrektor placówki decyduje, czy student może wykonać dane zadanie

W celu **zapoznania się z dodatkowymi czynnościami**, jakie poza nauczaniem wykonuje nauczyciel w placówce oświatowej, wyznacza się studentowi następujące zadania fakultatywne:

- uczestnictwo, za zgodą rady pedagogicznej placówki oświatowej, w posiedzeniu rady pedagogicznej;
- uczestnictwo w szkoleniu nauczycieli w ramach Wewnętrzzkolnego Doskonalenia Nauczycieli
- udział, po uzyskaniu wszystkich zgód, w spotkaniach zespołu powołanego do organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w placówce oświatowej;
- przygotowanie uroczystości (np. napisanie scenariusza, przeprowadzenie prób z dziećmi, wystrój sali) i udział w uroczystościach przygotowywanych w placówce z okazji obchodów świąt i rocznic, na przykład Dnia Patrona, 11 Listopada, 3 Maja, Dnia Matki, Dnia Dziecka, Dnia Niepodległości, w uroczystościach związanych z życiem placówki (np. w pasowaniu na przedszkolaka, ślubowaniu), Pikniku Integracyjnym itp. – wybór jednej z uroczystości;
- zorganizowanie przedstawienia z udziałem dzieci – wybór tekstu literackiego, przydzielenie ról dzieciom, pomoc w opanowaniu tekstu, dobór rekwizytów, przygotowanie dekoracji;

6. udział w wycieczkach, wyjściach do kina/teatru/muzeum i innych inicjatywach placówki, pomoc w czuwaniu nad zdrowiem i bezpieczeństwem dzieci;
7. pełnienie dyżurów podczas przerw w szkole;
8. udział w kole zainteresowań, w zajęciach pozalekcyjnych;
9. współpraca z biblioteką szkolną, współorganizacja wycieczki do biblioteki dla grupy przedszkolnej;
10. udział w zajęciach świetlicowych dla dzieci – organizacja zabaw dla dzieci, aktywna pomoc w odrabianiu pracy domowej;
11. pomoc w redagowaniu szkolnej gazetki;
12. zapoznanie się z pracą samorządu szkolnego – udział w zebraniu samorządu, akcjach organizowanych przez samorząd – koordynacja działań samorządu.

Spośród zadań **fakultatywnych** student powinien wybrać **przynajmniej pięć**, które zrealizuje – jego zadaniem jest odpowiednie udokumentowanie tych zadań w dzienniczku praktyk. Na zrealizowanie tych zadań przeznaczają się cały semestr, aby student mógł uczestniczyć w jak największej liczbie wydarzeń z życia placówki. Realizacja zadań fakultatywnych ma **wpływ na ocenę** ogólną praktyk.

Zagospodarowanie dodatkowych pięciu godzin przeznaczonych na inicjatywę własną studenta całkowicie zależy od jego inwencji – wykonane działania również należy opisać i podsumować w dzienniczku praktyk.

Praktykant, poza celami związanymi z odbyciem praktyki, musi uwzględnić cele edukacyjne placówki oraz cele zawarte w programach nauczania, które są oparte o podstawę programową.

4. Kryteria oceny praktykanta

Kryteria oceny praktykanta różnią się w zależności od praktyki. W przypadku **pierwszej praktyki (obserwacyjnej z elementami praktyki asystenckiej)** sugeruje się wystawienie praktykantowi pisemnej opinii na temat przebiegu praktyk. Ocenie będzie podlegało **jego zaangażowanie w odbywanie praktyki, motywacja, nawiązywanie kontaktu z dziećmi, trafność przeprowadzonych obserwacji oraz udział w asystowaniu w zajęciach, a także stopień zainteresowania życiem placówki i jej wychowanków**. Nie można podczas tej praktyki ocenić wielu aspektów pracy praktykanta, gdyż student nie prowadzi samodzielnie zajęć oraz nie posiada jeszcze wystarczającej wiedzy i umiejętności z zakresu dydaktyki, dlatego bardziej liczy się jego zaangażowanie i gotowość do poznawania przyszłego środowiska pracy niż konkretne nauczycielskie umiejętności.

Opiekun praktyk przed napisaniem takiej opinii powinien otrzymać od studenta arkusze zajęć, w których on asystował. Po zakończeniu praktyk opiekun analizuje z praktykantem opinię dotyczącą praktyk, zapoznaje się z uwagami studenta na ich temat, prosi go o wyznaczenie sobie celów, które będzie chciał realizować podczas kolejnej praktyki.

Podczas II praktyki, na II roku studiów pedagogicznych, nauczyciel ocenia zaangażowanie studenta w praktykę oraz realizowanie przez niego zadań określonych w programie praktyk, przede wszystkim zadań obowiązkowych, ale również zadań fakultatywnych. Opiekun określa również, czy student posiada predyspozycje do pracy w zawodzie nauczyciela, czy posiada niezbędne kompetencje. Opiekun praktyk przed wystawieniem oceny praktykantowi powinien otrzymać od studenta konspekty prowadzonych przez niego zajęć, arkusze dokumentujące obserwację zajęć przez studenta oraz jego asystowanie w zajęciach.

Zadaniem opiekuna jest sporządzenie stosownej opinii praktykanta w dzienniczku praktyk. Zaleca się, aby była to opinia opisowa, gdyż taka jest w stanie najlepiej oddać aktywność praktykanta podczas praktyk pedagogicznych. Opinia musi uwzględniać charakter praktyki, dokładną liczbę godzin odbytych praktyk, opis obowiązków wykonywanych przez praktykanta, a także jego zachowania w trakcie praktyk, jego predyspozycji do pracy w zawodzie nauczyciela. W opinii powinny znaleźć się uwagi opiekuna praktyk na temat wykonywanej przez studenta pracy,

informacje zarówno o niedociągnięciach praktykanta, jak i o **jego mocnych stronach**. Należy też wskazać, co student powinien zrobić, aby wyeliminować słabe punkty.

Poza opinią opisową praktykant musi również otrzymać ocenę (w skali od 2 do 5, bez wspomaganie ocen minusem bądź plusem). Kryteria przyznawania poszczególnych ocen zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sugerowane kryteria ocen pracy praktykanta

Ocena praktyk	Kryteria oceny
Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje student, który:	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizował wszystkie zaplanowane zadania przewidziane w programie, • był punktualny i rzetelny w wywiązywaniu się z obowiązków, • prezentował bardzo dobry poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, • zrealizował pięć lub więcej zadań fakultatywnych, • wykorzystywał na zajęciach technologię informatyczną i komunikacyjną

<p>Ocenę dobrą (4) otrzymuje student, który:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizował wszystkie zaplanowane zadania przewidziane w programie, • był punktualny i rzetelny w wywiązywaniu się z obowiązków, • prezentował dobry poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, • zrealizował co najmniej trzy zadania fakultatywne,
<p>Ocenę dostateczną (3) otrzymuje student, który:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizował wszystkie zaplanowane zadania przewidziane w programie, • nie zawsze był punktualny i rzetelny w wywiązywaniu się z obowiązków, • prezentował przeciętny poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, • zrealizował co najmniej jedno zadanie fakultatywne,
<p>Ocenę niedostateczną (2) otrzymuje student który:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nie zrealizował zadań przewidzianych w programie, • był niepunktualny, opuszczał zajęcia, nie wywiązywał się z obowiązków,

Warto podsumować, iż na ocenę **bardzo dobrą** (w odróżnieniu od oceny dobrej) zasługuje student, który nie tylko realizuje zadania wyznaczone mu przez opiekuna praktyk oraz przez program praktyk, ale chętnie angażuje się w dodatkowe czynności i ma wiele pomysłów, jak ulepszyć pracę nauczyciela, wykazuje się też wewnętrzną motywacją do pracy, wysoką gotowością do uczenia się nowych rzeczy, wysoką kreatywnością w przygotowywaniu i prowadzeniu zajęć oraz predyspozycjami do pracy w zawodzie nauczyciela.

Przy różnicowaniu oceny dobrej i dostatecznej należy wziąć pod uwagę stosunek praktykanta do obowiązków, przejawiane przez niego kompetencje, stopień przygotowania do zajęć i modyfikowania metod i technik pracy, także stopień nawiązania kontaktu z dziećmi oraz poziom przeprowadzonych zajęć, ich dostosowanie do potrzeb i możliwości dzieci oraz uczniów. Kolejnym ważnym kryterium może być wyciąganie wniosków z obserwacji uczniów/dzieci oraz stosowanie się do uwag opiekuna praktyk.

Ocenę niedostateczną bez wątpienia powinien otrzymać student, który nie przeprowadził zajęć wyznaczonych przez program i wykazywał lekceważący stosunek do odbywanych praktyk, nie dążył do nawiązania kontaktu z dziećmi, nie przygotowywał się do zajęć bądź nie potrafił ich właściwie przeprowadzić, mimo uwag opiekuna. Jeżeli opiekun praktyk stwierdzi, że praktykant posiada cechy osobowe, które uniemożliwiają pracę w zawodzie nauczyciela bądź nie posiada żadnych kompetencji do pracy w tym zawodzie, nie powinien on zaliczyć praktyk. W tym przypadku można napisać, iż student podjął próbę wykonania zadań, ale nie zaliczył całej praktyki (należy też podać przyczyny).

Jeżeli student nie stawiał się na praktykę bądź jej nie zaliczył, może wystąpić o ponowne odbycie praktyki do koordynatora praktyk pedagogicznych z ramienia uczelni. Student musi wówczas wskazać, jak planuje poprawić swoją pracę w trakcie praktyk, aby je zaliczyć na ocenę pozytywną (od 3 do 5).

Ocenę studenta zatwierdza **dyrektor placówki**. Po wystawieniu oceny i napisaniu opinii opiekun praktyk powinien omówić swoją ocenę z praktykantem, wskazać, nad jakimi aspektami pracy powinien on pracować. **Spotkanie podsumowujące po praktykach** ma za zadanie pomóc studentowi w ustaleniu dalszych celów kształcenia oraz w opracowaniu sposobów skorygowania

błędów, które pojawiły się w jego pracy dydaktycznej, wychowawczej czy relacjach interpersonalnych z dziećmi/uczniami i pracownikami przedszkola/szkoły

Dyrektor placówki może wystawić praktykantowi zaświadczenie/rekomendację o wzorcowym wywiązaniu się z obowiązków i jego wysokich/bardzo wysokich kompetencjach – do pracy w zawodzie nauczyciela – może to znacząco zwiększyć szanse studenta na edukacyjnym rynku pracy.

5. Zadania WSP w Łodzi

Uczelnia monitoruje realizację praktyk –

5.1. Zadania WSP przed rozpoczęciem praktyki w placówce:

- A) Organizacja zebrania ze studentami w celu omówienia programu praktyk oraz stworzenia harmonogramu
- B) Przygotowanie i realizacja warsztatów dla studentów i opiekunów praktyk, które są warunkiem dopuszczenia studenta do udziału w praktykach:
 - *Zawód – nauczyciel. Zawód – wychowawca. Wsparcie kompetencji kluczowych.*
 - *Efektywne nauczanie.*
 - *Szkoła jako środowisko pracy nauczyciela.*
 - Czwarty warsztat przeznaczono dla opiekunów praktyk, którzy podczas jego trwania nauczą się, jak efektywnie współpracować ze studentami-praktykantami. W ciągu 40 godzin nauczyciele przypomną sobie cele i funkcje praktyk, zadania praktykanta, zadania opiekunów oraz zasady oceniania studentów, w tym dawania im informacji zwrotnej za pomocą konstruktywnej krytyki. Warsztaty wyposażą nauczycieli w wiedzę, jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu oraz jak planować ścieżkę swojej kariery, a także jak udoskonalać swoją pracę w oparciu o technologię informacyjną i komunikacyjną. Opiekunowie praktyk, podobnie jak studenci, dowiedzą się więcej o

dyskryminacji w zawodzie i sposobach walki z nią oraz ze stereotypami postrzegania zawodu nauczyciela jako typowo kobiecego.

Uczestnicy warsztatów otrzymają po ich zakończeniu materiały szkoleniowe, które pomogą studentom (i nauczycielom) w utrwaleniu wiedzy oraz będą stanowić wskazówkę ułatwiającą dalsze doksztalcanie się w wyżej wymienionych dziedzinach. W materiałach znajdzie się obszerna lista pozycji bibliograficznych, z którymi studenci będą mogli się zapoznać.

Studenci otrzymają dodatkowo cztery poradniki poświęcone temu, jak być dobrym nauczycielem i dobrym wychowawcą, jak stosować na zajęciach technologie informacyjne i komunikacyjne oraz jak pozyskiwać fundusze na tworzenie nowych miejsc pracy dla nauczycieli. Poradniki poruszają tematy związane nie tylko z nauczycielskimi kompetencjami, ale również między innymi z etyką zawodową, wyzwaniem stojącymi przed nauczycielami XXI wieku, z problemami wychowawczymi, z jakimi nauczyciel może się spotkać poza szkołą (na przykład na wycieczce czy koloniach), zagrożeniami związanymi z wykorzystywaniem nowoczesnych technologii w szkole i przedszkolu. Poradniki doksztalczą przyszłych praktykantów w zakresie poruszania się nauczyciela po rynku pracy oraz możliwości brania udziału w innowacyjnych projektach.

Materiały i poradniki oraz udział w warsztatach i możliwość sprawdzenia swoich umiejętności praktycznych będą stanowiły dobre przygotowanie do rozpoczęcia praktyk pedagogicznych, a zarazem uzupełnienie wiedzy wyniesionej z zajęć na uczelni.

- C) Przygotowanie zestawów dokumentów dla studentów
- D) Przygotowanie listy placówek rekomendowanych przez WSP, w których studenci mogą odbywać praktyki
- E) omówienie z pełnomocnikiem ds praktyk sytuacji problemowych.

5.2 Zadania WSP w trakcie odbywania praktyk:

- A) Uczelnia monitoruje przebieg praktyk – utrzymuje stały kontakt z opiekunami praktyk oraz dyrektorami placówek
- B) Wspiera studentów w rozwiązywaniu bieżących problemów

5.3 Zadania WSP po zakończeniu praktyk

- A) Rozliczenie studentów z odbytej praktyki
- B) Zaliczenie praktyk – wpisy do indeksów (na stronie 82 indeksu)

6. Zadania opiekuna praktyk w placówce oświatowej

Opiekun praktyk może zostać wyznaczony przez dyrektora placówki, musi jednak wyrazić zgodę na sprawowanie opieki nad praktykantem. Przyjmuje się, że jeden opiekun praktyk nie powinien mieć pod swoją opieką więcej niż **dwóch** studentów-jednocześnie. Większa liczba studentów nie jest zalecana, ponieważ nauczyciel nie byłby w stanie poświęcić im tyle czasu, ile się od niego oczekuje, mogłoby także zabraknąć godzin zajęć przeznaczonych na lekcje prowadzone przez studentów. Studenci zyskują prawo do obserwowania zajęć innych nauczycieli (za ich wcześniejszą zgodą), aby mogli w pełni zrealizować wymiar czasowy praktyk, a także zapoznać się z innym warsztatem pracy, poznać inne grupy/klasy niż te, z którymi będą pracować na codzien. Może okazać się to przydatne, ponieważ praktykanci w swojej przyszłej pracy będą prowadzić zajęcia w wielu różnorodnych klasach i grupach, będą więc musieli dostosować do nich swoje metody pracy.

Nauczyciel, który zdecyduje się zostać opiekunem praktyk, powinien podzielić się z praktykantem wiedzą i doświadczeniem, jakie posiada. Wskazane jest (jeszcze przed rozpoczęciem praktyk) nakreślenie wspólnie ze studentem planu całej praktyki, zaplanowanie, które zajęcia poprowadzi nauczyciel, a które student (wstępny plan może oczywiście później ulec zmianie, zależnie od potrzeb). Przydatna może okazać się także rozmowa z praktykantem na temat tego, jak wyobraża sobie praktyki, w jakich dodatkowych zajęciach chciałby uczestniczyć, jaka jest jego motywacja do pracy w placówce oświatowej, jakie ma doświadczenie w pracy z dziećmi, jakie są jego osobiste zainteresowania, w czym jest dobry. Może to ułatwić wspólną pracę studenta i opiekuna, a także rozwiązać wiele wątpliwości praktykanta. Warto również na tym etapie wyjaśnić studentowi, jak będzie oceniany oraz jakie aspekty podlegają ocenie. Opiekun praktyk powinien zapoznać się z celami praktyk, z regulaminem oraz wymiarem czasowym praktyk. Zaleca się, aby opiekun praktyk traktował studenta jako osobę, która dopiero „uczy się nauczania” oraz stawia pierwsze kroki na drodze do zdobycia pewnych umiejętności, zatem ma prawo do popełniania

błędów, zadawania pytań i wyrażania wątpliwości. Opiekun również może zyskać na kontakcie ze studentem, który będzie stosował nowatorskie metody nauczania, twórczo myślał i wykazywał się kreatywnością na prowadzonych przez siebie zajęciach.

Współpraca studenta z opiekunem powinna się rozpocząć od instruktażu związanego z bezpieczeństwem zarówno studenta, jak i dzieci uczących się w placówce (czyli od instruktażu stanowiskowego **BHP**). Pierwsze godziny praktyk warto zagospodarować na zapoznanie studenta z **dokumentacją szkolną/przedszkolną**, statutem placówki, planami wychowawczymi, na przypomnienie programu nauczania (zwrócenie szczególnej uwagi na najważniejsze zmiany programowe i związane z nimi obowiązki) itp. Wskazane byłoby przypomnienie kompetencji, jakie musi posiadać nauczyciel. Dalsze zadania opiekuna praktyk zależą od charakteru praktyki. W trakcie pierwszej praktyki, **obserwacyjnej z elementami praktyki asystenckiej**, zadania opiekuna praktyk to:

- przedstawienie studenta dzieciom, z którymi będzie pracował, oraz innym pracownikom placówki;
- wprowadzenie praktykanta w życie szkolne/przedszkolne, zapoznanie go z obowiązkami nauczyciela i jego codziennymi zadaniami;
- pokazanie sposobów radzenia sobie z trudnościami;
- umożliwienie studentowi obserwacji zajęć w wymiarze godzinowym określonym w programie praktyk;
- ukierunkowanie obserwacji studenta, uwrażliwienie go, na jakie aspekty nauki/zabawy dziecka ma zwracać uwagę i jak diagnozować potrzeby i możliwości dziecka oraz jego funkcjonowanie psychospołeczne;
- umożliwienie studentowi obserwacji (lub też udziału) także dodatkowych czynności nauczyciela i różnych aspektów pracy szkoły czy przedszkola (takich jak zajęcia świetlicowe, biblioteczne, zebrania z rodzicami, imprezy szkolne, przedszkolne, zajęcia pozalekcyjne itp.);

- omawianie ze studentem prowadzonych przez siebie zajęć, wskazanie alternatywnych sposobów ich prowadzenia, omówienie wykorzystanych na zajęciach metod nauczania, gier i zabaw dydaktycznych;
- udostępnienie własnych pomocy dydaktycznych,
- umożliwienie studentom tworzenia własnych pomocy dydaktycznych oraz zachęcanie do ich stosowania na zajęciach;
- umożliwienie studentom asystowania w zajęciach, analizowanie ze studentami konspektów/scenariuszy zajęć;
- umożliwienie studentom wglądu w konspekty oglądanych zajęć, aby nauczyli się pisać własne konspekty;
- udostępnienie studentom kryteriów oceny uczniów w szkole oraz kryteriów oceny postępów dzieci przedszkolnych;
- ocena zajęć asystowanych przez studentów oraz ich postawy związanej z wypełnianiem przez nich nauczycielskich obowiązków;
- sprawdzanie dokumentacji prowadzonej przez studentów;
- ocena praktyk studentów, sformułowanie opinii z przebiegu praktyk oraz udzielenie studentom informacji zwrotnych na temat ich praktyk oraz ich predyspozycji do pracy w zawodzie nauczyciela;
- udział w spotkaniu podsumowującym praktyki

W trakcie drugiej praktyki, kiedy nacisk położony jest na **samodzielne prowadzenie zajęć przez studentów**, należy wskazać następujące zadania (oprócz wymienionych powyżej):

- umożliwienie studentom prowadzenia przez nich zajęć w wymiarze określonym przez program praktyk pedagogicznych, analizowanie konspektów praktykantów, zanim poprowadzą oni zajęcia;
- umożliwienie studentom udziału w różnych czynnościach pełnionych przez nauczyciela – poza prowadzeniem zajęć;
- obserwacja wszystkich zajęć prowadzonych przez studenta, sporządzanie notatek oraz omawianie tych zajęć,
- wspieranie studenta w zakresie zastosowania na swoich zajęciach technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
- zachęcanie studentów do ewaluacji własnej pracy;
- umożliwienie studentom współpracy z psychologiem/pedagogiem pracującym w placówce oświatowej oraz z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- umożliwienie studentowi współpracy z rodzicami dzieci oraz ze środowiskiem lokalnym;

Ważne: opiekun praktyk/dyrektor placówki może modyfikować zadania znajdujące się w programie praktyk, tak aby odpowiadały potrzebom praktykanta, dzieci w placówce oraz realiom placówki oświatowej.

7. Warunki zaliczenia praktyk

Warunkiem zaliczenia praktyk jest ukończenie praktyk pedagogicznych w określonym w programie wymiarze godzin, w placówkach rekomendowanych przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną. Kolejny warunek to **zatwierdzenie oceny** praktyk przez koordynatora praktyk z ramienia uczelni, po otrzymaniu przez niego **oceny i opinii opiekuna praktyk**, potwierdzonych przez dyrektora placówki, i po **analizie następującej dokumentacji studenta**:

- dzienniczka praktyk/ teczka praktyk;

- konspektów zajęć przeprowadzonych przez studenta;
- arkuszy zajęć obserwowanych przez studenta lub zajęć, w których student asystował.

Student powinien uzyskać informację zwrotną na temat tego, jak oceniono jego praktykę oraz na jakiej podstawie otrzymał właśnie taką, a nie inną ocenę.

8. Dokumentacja praktyk pedagogicznych

Student ma za zadanie przedstawić koordynatorowi praktyk następującą dokumentację praktyk:

- wypełniony dzienniczek praktyk;
- ocenę praktyk oraz opinię napisaną przez opiekuna praktyk na zakończenie I i II praktyki pedagogicznej;
- konspekty prowadzonych przez siebie zajęć;
- arkusze zajęć, w których student asystował i które obserwował;

Kryteria oceniania praktykanta zostały omówione w rozdziale poprzednim. Wzór dzienniczka praktyk (w tym opinii opiekuna praktyk i sprawozdania studenta) oraz propozycja arkusza zajęć, w których student asystował lub które obserwował, znajdują się w załącznikach do programu.

Dzienniczek praktyk, wraz z konspektami i arkuszami zajęć, oceną praktyk i pisemną opinią opiekuna, tworzący tzw. teczkę praktykanta, powinien zostać oddany praktykantowi po zaliczeniu praktyk przez uczelnię. Taki dokument może bowiem stanowić (oprócz rekomendacji wystawionych przez placówkę oświatową) element decydujący o przyjęciu absolwenta do pracy w placówce oświatowej, jeśli został on oceniony pozytywnie i jeśli jego aktywność podczas praktyk wyróżnia się na tle pracy pozostałych kandydatów do zawodu.

9. Sytuacje problemowe

Czas trwania praktyk:

I praktyka: trwa 80 godzin dydaktycznych, w okresie minimum czterech tygodni. Nie ma możliwości, aby student skomasował godziny praktyk i skrócił w ten sposób czas ich przeprowadzenia do trzech tygodni. Nie wolno również odbyć „na zapas” albo „przesunąć” poszczególnych godzin na II praktykę.

II praktyka: trwa 100 godzin dydaktycznych (niezależnie od tego jak wiele godzin trwała pierwsza praktyka), w okresie minimum czterech tygodni. Nie ma możliwości, aby student skomasował godziny praktyk i skrócił w ten sposób czas ich przeprowadzenia do trzech tygodni. Nie wolno również zaliczyć sobie godzin ponadprogramowych z pierwszej praktyki na poczet drugiej.

Nieobecności:

Każda nieobecność w trakcie praktyk musi zostać usprawiedliwiona i odrobiona przez studenta. Termin wyrównania zaległości musi zostać zaakceptowany przez opiekuna i dyrektora placówki. Nie ma możliwości, aby student odbył mniej niż 180 godzin praktyk.

Zmiany w harmonogramie praktyki

Harmonogram zadań na praktykę pedagogiczną, który został przygotowany przez uczelnię (w załączonym dzienniczku praktyk) może być zmieniany jedynie przez dyrektora placówki oświatowej. Student ma obowiązek wykonać wszystkie zadania obowiązkowe i te wyznaczone przez opiekuna praktyki.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nie wykonanie zadań obowiązkowych

Student jest zobowiązany do wykonania wszystkich zadań obowiązkowych w ramach praktyk pedagogicznych. Jeśli w okresie trwania praktyki nie zdąży wykonać poszczególnych zadań (ze swojej winy, bądź z układu kalendarza funkcjonowania placówki) jest zobowiązany do wykonania ich w dodatkowy dzień ustalony wcześniej z dyrektorem placówki i opiekunem praktyki.

Zwolnienie z praktyk:

Decyzję o zwolnieniu studenta z odbywania praktyk pedagogicznych może podjąć jedynie Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich. W tym celu student musi napisać podanie z uzasadnieniem i kserokopią odpowiednich dokumentów.

O zwolnienie z I praktyki pedagogicznej mogą ubiegać się studenci, którzy:

są lub byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w szkole podstawowej lub przedszkolu bądź odbywali staż w charakterze pomocy nauczyciela. Okres od wygaśnięcia umowy o pracę nie może być dłuższy niż 3 lata.

Podczas II praktyki pedagogicznej osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę w szkole podstawowej lub przedszkolu w charakterze pomocy nauczyciela, powinny odbywać praktykę w ramach świadczenia obowiązku pracy.

Wolontariat/staż a praktyka pedagogiczna

Studenci, którzy aktualnie odbywają staż bądź są wolontariuszami w przedszkolach lub szkołach podstawowych nie mogą zostać zwolnieni z odbywania praktyki pedagogicznej. Studenci są więc zobowiązani do tego, aby w trakcie wykonywania powierzonych im obowiązków zrealizowali zadania umieszczone w harmonogramie. Nie ma przeciwwskazań, aby student zaliczał praktykę pedagogiczną w trakcie trwania swojego stażu, czy też wolontariatu. Studenci chcący zaliczyć II

praktykę specjalistyczną muszą zapoznać się z wymogami, które opisane są w następnym punkcie („Czy można odbyć II praktykę tylko w jednym typie placówki?”)

Czy można odbyć II praktykę tylko w jednym typie placówki?

Obowiązkiem każdego studenta kierunku Zintegrowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna jest odbycie praktyki specjalistycznej zarówno w przedszkolu jak i w szkole. Wymóg ten wynika z faktu, że praca w tych placówkach znacząco się od siebie różni. Na ten aspekt formalny praktyk pedagogicznych powinni przede wszystkim zwrócić uwagę studenci, którzy mają zaliczoną praktykę na podstawie umowy o pracę/stażu/wolontariatu. Zwolnienie bowiem obejmuje jedynie część praktyk związaną z jednym typem placówki, co wymusza dorobienie praktyk w innej placówce. Jedynie osoby, które pracują w szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi, są zwolnione z tego wymogu.

Praktyki w gimnazjum/liceum itp.

Studenci kierunku Zintegrowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna mogą odbywać praktyki jedynie w przedszkolach i szkołach podstawowych w klasach I-III. Nie wolno odbywać praktyk na wyższych szczeblach edukacji, czyli w klasach IV-VI, gimnazjach i liceach. Ten wymóg wynika z faktu, iż kształcenie zintegrowane znacząco różni się od kształcenia z wyższego szczebla edukacji.

Praktyki w żłobkach

Żaden student kierunku Pedagogika nie może odbywać praktyk pedagogicznych w żłobkach. Wynika to z faktu, iż w tych placówkach praca ma przede wszystkim charakter opiekuńczy, a nie edukacyjny.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Spis tabel

[Tabela 1. Cele praktyk i związane z nimi zadania praktykanta](#)..... 7

[Tabela 2. Ocena praktykanta na zakończenie praktyk](#)..... 12

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program praktyk pedagogicznych podnoszących jakość kształcenia w zawodzie nauczyciela

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi | 90-542 Łódź | ul. Żeromskiego 115 | Tel./Fax 42 630 30 72 w. 42 | e-mail: projekt.praktyka@wsp.lodz.pl | www.praktyki-pedagogiczne.pl

Załączniki:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Program praktyk pedagogicznych podnoszących jakość kształcenia w zawodzie nauczyciela

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi | 90-542 Łódź | ul. Żeromskiego 115 | Tel./Fax 42 630 30 72 w. 42 | e-mail: projekt.praktyka@wsp.lodz.pl | www.praktyki-pedagogiczne.pl

DZIENNICZEK PRAKTYK WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA w ŁODZI

IMIĘ NAZWISKO.....
(wpisać drukowanymi literami)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAWARTOŚĆ DZIENNICZKA:

Potwierdzenie przyjęcia studenta na praktyki	3
Dziennik wykonywanych zadań	4
Opinia opiekuna I praktyki	9
Opinia opiekuna II praktyki.....	13
Kserokopie konspektów przeprowadzanych zajęć	17

Uwaga: Dzienniczek składa się z 16 stron (bez konspektów, które student dołącza po skończonych praktykach).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Potwierdzenie przyjęcia studenta na praktyki

.....
(pieczęć uczelni)

.....
(pieczęć pełnomocnika ds. praktyk)

Imię i nazwisko:
(wypełniać drukowanymi literami)

Kierunek: Pedagogika

Specjalność: Zintegrowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna

Rok akademicki: I praktyka/.....	Rok akademicki: II praktyka/.....
(data)	(data)
..... (pieczęć placówki przyjmującej studenta) (pieczęć placówki przyjmującej studenta)
Od..... do..... (czas trwania praktyki)	Od..... do..... (czas trwania praktyki)
Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)	Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)
Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)	Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)
(data)	(data)
..... (pieczęć placówki przyjmującej studenta) (pieczęć placówki przyjmującej studenta)
Od..... do..... (czas trwania praktyki)	Od..... do..... (czas trwania praktyki)
Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)	Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)
Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)	Opiekun praktyki: (imię i nazwisko opiekuna)

Dziennik wykonywanych zadań:

Cele	Zadania do wykonania (przy każdym zadaniu opiekun praktykanta zaznacza w jakim stopniu zostało ono wykonane)	I praktyka	II praktyka
ZADANIA OBOWIĄZKOWE		Proszę podkreślić właściwą odpowiedź	
Kształcenie umiejętności zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówce oświatowej	odbycie instruktażu stanowiskowego bhp pierwszego dnia praktyk pedagogicznych,	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	zapoznanie z aktami prawnymi dotyczącymi zagadnień bhp w szkole i przedszkolu	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	zapoznanie ze stosownymi regulaminami porządkowymi obowiązującymi w placówce,	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	uczestniczenie wraz z opiekunem w dyżurach nauczycielskich,	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Kształtowanie nawyków stosowania prawa oświatowego w codziennej pracy nauczyciela	zapoznanie ze statutem placówki, planami wychowawczymi, planami pracy szkoły/przedszkola,	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	analiza podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz programu kształcenia,	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	zapoznanie z Przedmiotowymi zasadami oceniania/przedszkolnymi planami miesięcznymi	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane

Kształcenie umiejętności prawidłowego prowadzenia dokumentacji związanej z realizowaniem obowiązków nauczyciela i studenta odbywającego praktyki	* prawidłowe dokumentowanie pracy nauczyciela poprzez bieżące zapisy w dzienniku zajęć lekcyjnych, dzienniku zajęć pozalekcyjnych, kartach ocen, arkuszach ocen itp	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	* konstruowanie konspektów prowadzonych przez siebie zajęć	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	uzupełnianie dzienniczka praktyk, arkuszy zajęć obserwowanych itp.	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Kształcenie umiejętności analizowania obserwowanych zajęć pod względem merytorycznym i metodycznym oraz omawiania lekcji	obserwacja zajęć opiekuna praktyk bądź innego nauczyciela placówki,	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	asystowanie w zajęciach opiekuna praktyk	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	omówienie z opiekunem praktyk zajęć obserwowanych i asystowanych	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	omówienie z opiekunem praktyk zadań stojących przed nauczycielem, poznanie roli nauczyciela i koniecznych w jego pracy kompetencji	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Kształcenie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych	* tworzenie konspektów własnych zajęć	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane

• - student podczas I praktyki nie jest merytorycznie przygotowany do wykonania tego zadania; jego wykonanie jest więc opcjonalne

** - nie dotyczy placówek przedszkolnych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	* samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie zatwierdzonego przez opiekuna praktyk konspektu	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	przygotowywanie pomocy dydaktycznych, np. wierszy, piosenek, bajek, zabaw i gier dydaktycznych itp.	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	* stosowanie różnorodnych metod i technik nauczania (zwrócenie szczególnej uwagi na metody aktywizujące)	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	posługiwanie się językiem jasnym i zrozumiałym dla dzieci	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	*; ** ocena uczniowskich postępów w nauce, sprawdzanie wiedzy i umiejętności dzieci	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Nabycie umiejętności autorefleksji i oceny własnych umiejętności	omawianie z opiekunem praktyk prowadzonych zajęć	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	analiza własnych zachowań oraz informacji zwrotnej pochodzącej od opiekuna praktyk	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Doskonalenie umiejętności wychowawczych	obserwacja dzieci w placówce	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	udział w pracy wychowawczej nauczyciela	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane

	nawiązanie życzliwych relacji z dziećmi	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	zapoznanie się z zadaniami pedagoga/psychologa w placówce, obserwacja wybranych zajęć specjalistycznych	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	motywowanie dzieci do udziału w zajęciach	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Kształcenie umiejętności współpracy z rodzicami dzieci/uczniów	* obserwacja zebrania rodzicielskiego	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	* asystowanie w rozmowach z rodzicami uczniów	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Doskonalenie umiejętności wykorzystania technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu	wykorzystywanie komputera na zajęciach z dziećmi oraz podczas przygotowania się do zajęć i ich dokumentowania	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	wykorzystywanie platform edukacyjnych, baz bibliotek internetowych, e-booków w czasie przygotowywania się do zajęć	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
	** poznanie zagrożeń związanych z technologią informacyjną i sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom w placówce oświatowej	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Wdrożenie do stosowania zasad etyki zawodowej	poznanie zasad etyki zawodowej	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane

* - student podczas I praktyki nie jest merytorycznie przygotowany do wykonania tego zadania; jego wykonanie jest więc opcjonalne

** - nie dotyczy placówek przedszkolnych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Inicjatywa własna studenta	* wykazanie własnej inicjatywy, aktywne włączenie się w działania placówki	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - niemożliwe do wykonania - nie wykonane
Inne:		- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - nie wykonane
Inne:		- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - nie wykonane
Inne:		- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - nie wykonane	- wykonane - częściowo wykonane - podjęto próbę - nie wykonane

UWAGA: Opiekun praktyk może modyfikować zadania znajdujące się w programie praktyk, tak aby odpowiadały potrzebom praktykanta, dzieci w placówce oraz realiom placówki oświatowej.

Podpis opiekuna I praktyki: (wraz z pieczętąką placówki)	Podpis opiekuna II praktyki: (wraz z pieczętąką placówki)
Podpis opiekuna I praktyki: (wraz z pieczętąką placówki)	Podpis opiekuna II praktyki: (wraz z pieczętąką placówki)

ZADANIA FAKULTATYWNE	I Praktyka (podkreślić właściwe)	II praktyka (podkreślić właściwe)
uczestnictwo, za zgodą rady pedagogicznej placówki oświatowej, w posiedzeniu rady pedagogicznej	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
uczestnictwo w szkoleniu nauczycieli w ramach WDN	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane

udział, po uzyskaniu wszystkich zgód, w spotkaniu zespołu powołanego do organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówce oświatowej	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
przygotowanie uroczystości (np. napisanie scenariusza, przeprowadzenie prób z dziećmi, wystrój sali) i udział w uroczystościach przygotowywanych w placówce z okazji obchodów świąt i rocznic, w uroczystościach związanych z życiem placówki (np. w pasowaniu na przedszkolaka, ślubowaniu), pikniku integracyjnym itp. - wybór jednej z uroczystości	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
udział w wycieczkach, wyjściach do kina/teatru/muzeum i innych inicjatywach placówki, pomoc w czuwaniu nad zdrowiem i bezpieczeństwem dzieci	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
udział w kole zainteresowań, w zajęciach pozalekcyjnych	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
zorganizowanie przedstawienia z udziałem dzieci - wybór tekstu literackiego, przydzielenie ról dzieciom, pomoc w opanowaniu tekstu, dobór rekwizytów, przygotowanie dekoracji	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
współpraca z biblioteką szkolną, współorganizacja wycieczki do biblioteki dla grupy przedszkolnej	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
udział w zajęciach świetlicowych dla dzieci - organizacja zabaw dla dzieci, aktywna pomoc w odrabianiu pracy domowej	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
zapoznanie z pracą samorządu szkolnego - udział w zebraniu samorządu, akcjach organizowanych przez samorząd - koordynacja działań samorządu	wykonane nie wykonane	wykonane nie wykonane
Łączna liczba wykonanych zadań:		

Podpis opiekuna I praktyki: (wraz z pieczętą placówki)	Podpis opiekuna II praktyki: (wraz z pieczętą placówki)
Podpis opiekuna I praktyki: (wraz z pieczętą placówki)	Podpis opiekuna II praktyki: (wraz z pieczętą placówki)

Opinia opiekuna praktyki

Miejsce odbywania praktyk	
Imię i nazwisko opiekuna praktyk	
Łączna liczba godzin:	
Cechy i czynności praktykanta	Opinia opiekuna praktyk
Zaangażowanie w praktyki oraz w życie placówki	
Motywacja do uczestnictwa w praktykach	
Asystowanie w zajęciach	

Nawiązanie kontaktu z dziećmi	
Trafność przeprowadzanych obserwacji	
Ocena (od 2 do 5):	
Zaliczam praktykę – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)	Nie zaliczam praktyki – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)
Podpis i pieczęć dyrektora placówki	
Data i wpis kierownika praktyki z ramienia WSP:	

Opinia opiekuna praktyki

Miejsce odbywania praktyk	
Imię i nazwisko opiekuna praktyk	
Łączna liczba godzin:	
Cechy i czynności praktykanta	Opinia opiekuna praktyk
Zaangażowanie w praktyki oraz w życie placówki	
Motywacja do uczestnictwa w praktykach	
Asystowanie w zajęciach	

Nawiązanie kontaktu z dziećmi	
Trafność przeprowadzanych obserwacji	
Ocena (od 2 do 5):	
Zaliczam praktykę – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)	Nie zaliczam praktyki – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)
Podpis i pieczęć dyrektora placówki	
Data i wpis kierownika praktyki z ramienia WSP:	

Opinia opiekuna praktyki

Miejsce odbywania praktyk	
Imię i nazwisko opiekuna praktyk	
Łączna liczba godzin:	
Cechy i czynności praktykanta	Opinia opiekuna praktyk
Zaangażowanie w praktyki oraz w życie placówki	
Motywacja do uczestnictwa w praktykach	
Asystowanie w zajęciach	

Nawiązanie kontaktu z dziećmi	
Trafność przeprowadzanych obserwacji	
Ocena (od 2 do 5):	
Zaliczam praktykę – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)	Nie zaliczam praktyki – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)
Podpis i pieczęć dyrektora placówki	
Data i wpis kierownika praktyki z ramienia WSP:	

Opinia opiekuna praktyki

Miejsce odbywania praktyk	
Imię i nazwisko opiekuna praktyk	
Łączna liczba godzin:	
Cechy i czynności praktykanta	Opinia opiekuna praktyk
Zaangażowanie w praktyki oraz w życie placówki	
Motywacja do uczestnictwa w praktykach	
Asystowanie w zajęciach	

Nawiązanie kontaktu z dziećmi	
Trafność przeprowadzanych obserwacji	
Ocena (od 2 do 5):	
Zaliczam praktykę – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)	Nie zaliczam praktyki – podpis opiekuna praktyk (wraz z pieczętą placówki)
Podpis i pieczęć dyrektora placówki	
Data i wpis kierownika praktyki z ramienia WSP:	

